

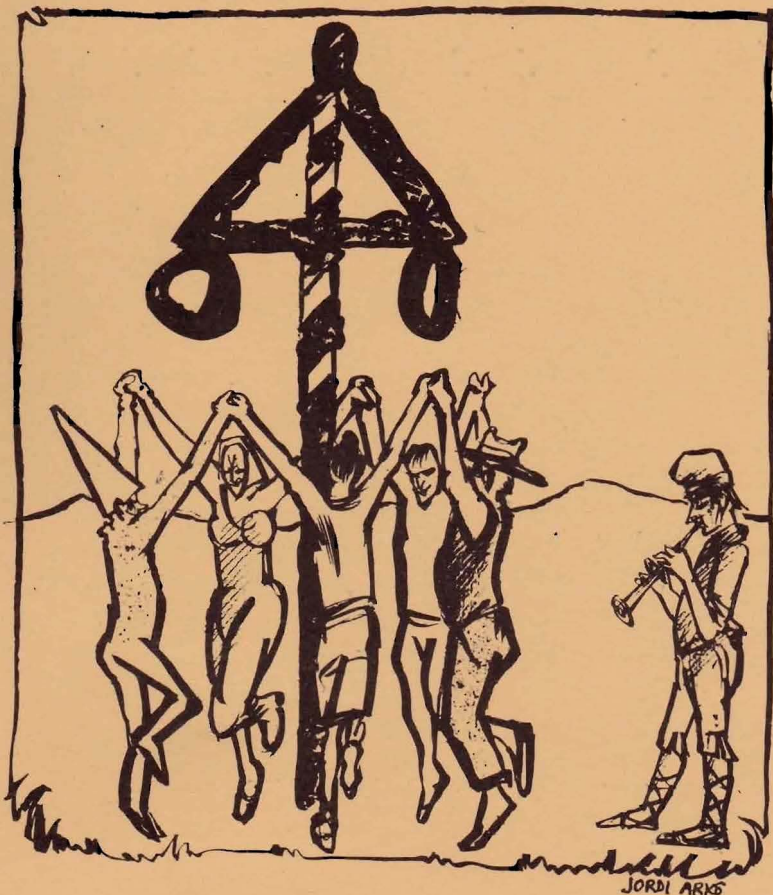
BUTLLETÍ

de l'associació cultural catalana als països nòrdics
"les quatre barres"

any 1981

núm. 10

"LES QUATRE BARRES"
Humlegårdsgatan 17 2tr Ö.g.
114 46 Stockholm

Gir postal : 97 09 16-3
Postgirokonto : c/o Casanovas, Stockholm
Tidskrift :
Publicació : ISSN 0349-6120

oooooooo000oooooooo

SUMARI

Ledare	3
Editorial	5
Notfcies	7
Correu	13
Artistes catalans a Escandinàvia: Jordi Arkö	17
La Generalitat de Catalunya (II)	19
Homenatge a Charlie Rivel	25
D'Apats	27
Poesia	29

LEDARE

Katalanernas värsta fiende - och det gäller alla folk i liknande omständigheter - är okunnigheten. I katalanernas speciella fall gäller detta okunnigheten om vad den katalanska kulturen är och representerar inom de iberiska kulturernas gemenskap. Det är ju ingen hemlighet att antalet stora diktare inte nödvändigtvis behöver äga direkt samband med ett lands invånarantal. Så förhöll det sig t ex med de gamla grekerna. I nyare tid har de med orätt benämnda "små" nationerna erkänts höga litterära värden. Här behöver man bara tänka på de skandinaviska länderna: H C Andersen, Kirkegaard, Ibsen, Strindberg...

Om detta tycks en av Svenska akademiens ledamöter vara okunnet, nämligen Artur Lundkvist, som redan är ryktbar för sin envetenhet att av politiska skäl inte vilja erkänna Borges litterära meriter, ehuru dessa skäl är av mindre vikt än de som gällde en annan diktare från Latin-america, den prisbelönte Neruda.

Det är inte "elaka tungor" som talar om Artur Lundkvist med avsikt att nedvärdera hans namn. Ibland lyckas han avslöja sig genom sina egna uttalanden som i nedanstående exempel. I nr 6/dec./jan./1980/1981 av "Läs Femina" förekom en intervju med Artur Lundkvist; apropå förslagen till Nobelpriskandidater säger där denne eminente ledamot av Svenska akademien följande:

"Tyvärr är många av förslagen undermåliga eller värdelösa. Många är rena vänskapsförslag. En del andra kommer från minoritetsgrupper, bretagnare eller katalaner t ex, som av lokalpatriotism anser att en representant för deras grupp borde få priset så att deras litteratur uppmärksammas. Det händer att de som föreslås skriver följetongslitteratur av lägsta klass."

EDITORIAL

Det är allmänt bekant att de av katalanerna seriöst framställda förslagen gäller diktare med mer än tillräckliga litterära kvalifikationer för att göra anspråk på Nobelpriset. Artur Lundkvists kommentar och dess föraktfulla innebörd har bara en plausibel förklaring: okunighet och brist på sensibilitet - brist även på generositet. En diktares värde kan uppskattas av läsaren med förmåga att återgestalta de poetiska intryck han får vid läsningen. Andras omdömen om en erkänd diktares storhet påverkar inte diktaren själv - de karakteriserar endast den som bedömer honom.

Artur Lundkvist - och detta är ingen hemlighet - är i Sverige ett slags litteraturens "hövding" för sin förmåga att kunna hjälpa eller stjälpas kollegerna, och en smula diskretion och försiktighet skulle inte bekomma honom illa. Vi förstår att man, från en stol i Svenska akademien och med den makt som bl a inflytandet över Nobelpriset för med sig, får en känsla av allsmäktighet och vishet; en känsla som stärkes genom de kring makten kretsande "lakejernas" smicker. Men, ack! det är blott en chimär!

J. M.

El pitjor enemic dels catalans - com el de tots els pobles en parecudes circumstàncies - és la ignorància. En el cas particular dels catalans és la ignorància del que és i representa la cultura catalana en el context de les cultures ibèriques. No és cap secret que el nombre de bons poetes no té necessàriament correlació directa amb el nombre d'habitants d'una nació. Aquest és per exemple el cas dels antics grecs. Més aprop dels nostres temps, a les societats equivocadament anomenades "petites", se'ls han reconegut alts valors literaris. Serà suficient pensar aquí en els mateixos països Escandinaus: H. C. Andersen, Kierkegaard, Ibsen, Strindberg ...

Això sembla ignorar-ho un dels membres de l'Acadèmia Sueca, Artur Lundkvist, famós ja per la seva tossudeza de no voler reconèixer, per raons polítiques, els mèrits literaris d'un Borges, tot i sent aquelles de menys pes que les que en una altra ocasió es van considerar amb més benevolència al respecte d'un altre escriptor de l'Amèrica Llatina, el llorejat Neruda.

No és que "males llengües" parlin d'Artur Lundkvist amb la intenció de menysprear el seu nom. De vegades són les seves pròpies paraules les que, com en aquesta ocasió, el posen en evidència. En el núm. 6 de la revista sueca "Läs Femina" (desembre/gener 1980/1981) es va publicar una intervju amb Artur Lundkvist. Parlant de les propostes de candidats al Premi Nobel, diu entre altres coses aquest eminent membre de l'Acadèmia Sueca: (Traduïm del suec:)

"Per desgràcia, moltes de les propostes són mediocres o sense importància. Moltes són també propostes d'amic. Altres provenen de grups mi-

noritaris, bretons o catalans, per exemple, que per patriotisme local creuen que un representant del seu grup deuria rebre el premi, de manera que la seva literatura es distingeixi. Es dona el cas que els proposats escriuen literatura folletinesca de la pitjor classe."

Es un fet públic que les propostes presentades seriosament pels catalans han estat de poetes amb qualitats literàries més que suficients per a aspirar al Premi Nobel. El comentari d'Artur Lundkvist i el context despectiu del mateix, sols té una explicació possible: ignorància i manca de sensibilitat - manca també de generositat. La vàlua d'un poeta la pot apreciar el lector capaç de recrear els elements poètics que té davant dels ulls. El judici de la vàlua d'un poeta reconegut públicament no afegeix ni minva res al poeta mateix - qualifica únicament qui l'ha jutjat.

Artur Lundkvist - i això no és cap secret - és a Suècia una espècie de capitost de la literatura, per la seva capacitat d'ajudar o enfonsar els seus col·legues, i li escauria, creiem, una mica de discreció i de prudència. Comprenem que hom, des d'una cadira de l'Acadèmia Sueca, amb el poder que confereix, entre altres coses, l'influència en la concessió del Premi Nobel, deu tenir com una sensació d'omnipotència i de saviesa, accentuada pels afalacs dels "cortesans" que pul·lulen sempre a l'entorn del poder. Però, ai!, és tan sols una quimera!

J. M.

NOTÍCIES

El 15/6 hem cobrat de l'Invandrarnämnden 13.845 corones per despeses de lloguer, administració, telèfon etc.

L'estat de caixa després de l'Assemblea General era de 4.483,43 corones.

Conferència

El dilluns 25 de maig l'intendent del museu d'història (Historiska Museet), arqueòloga i llicenciada en història de l'art Carin Orrling va donar una conferència en suec organitzada per Les Quatre Barres, el títol de la qual va ser "Vikingarna", els vikings. No cal dir que va ser molt enriquidora i vam aprendre a admirar l'art d'aquells antics escandinaus, que ja en aquells temps tenien molt clara l'idea del "design". Del juny a l'octubre l'Historiska Museet presenta una extraordinària exposició internacional sobre els vikings. Hi col·laboren museus de tots els Països Nòrdics, a més d'Alemanya, d'Anglaterra, d'Escòcia i d'Irlanda. Aquesta mostra ha estat visitada per més d'un milió de persones a Londres, Nova York i Minneàpolis.

Assemblea General

El dia 5 d'abril se celebrà en el nostre local, l'Assemblea anual ordinària de Les Quatre Barres, amb l'assistència de vint-i-set socis.

Al presentar l'estat de comptes, es feu menció de les subvencions rebudes i es suggeriren iniciatives per afavorir la situació econòmica de l'associació.

En Pomares explicà què és la Fieas, l'associació que acobla les organitzacions d'immigrants a Suècia, i que és subsidiada pel govern suec.

Es votà el comitè d'elecció, que pel proper any quedà constituït per Eulàlia Ripoll, Pilar Johnsson i Britt Gisbert.

La moció presentada per en Carles Gisbert d'anomenar Ernest Dethorey president honorari de Les Quatre Barres fou aprovada per unanimitat. Ernest Dethorey és el català de residència més antiga a Suècia i va ésser en el seu dia, el representant del govern de la república. En tot el llarg de la seva vida ha estat un decidit defensor de la democràcia.

En el número anterior del Butlletí presentarem ja els resultats de les eleccions del consell directiu. Després d'una llarga discussió sobre l'augment de quotes es votà que l'import romangués igual que l'any passat. S'aprovà una proposta de formar un fons d'ajuda on es puguin dipositar donatius voluntaris aportats per socis o simpatitzants.

Consell directiu, 21 de maig

En la reunió del consell directiu es parlà, entre altres coses, del grafisme de la nostra associació. Els esboços dissenyats per Ylva Sohlman van agradar molt, però es va acordar demanar-li noves propostes per tenir més material per triar. A més, el secretari va dir que es posaria en contacte amb en Taltavull, el creador de les lletres de la portada del nostre Butlletí, per demanar-li novament la seva col·laboració en la millora del disseny interior d'aquesta revista.

Es va pregar als membres de la nostra associació que actuen com a representants als organismes oficials que ens donen subsidis, que informin al consell dels temes tractats en les reunions i de les resolucions adoptades.

En Ramon Cavaller, just tornat d'una visita a l'Alguer, on va poder adonar-se de la vitalitat de la nostra llengua entre els joves, va informar-nos de l'estat de coses a la ciutat catalana de Sardenya i és optimista en la possibilitat d'un intercanvi cultural entre els algueresos i els membres de Les Quatre Barres.

Gran concurrència a la diada de Sant Jordi

El 26 d'abril vam celebrar, com tots els anys la diada de Sant Jordi. Podem dir que va ser un èxit. Parlant de l'organització hem de donar las GRACIES amb majúscules a la Maria Rosa Domènech i a en Joan Casanovas per el gran treball que van fer.

Primerament vam fer un brindis de benvinguda amb xampany Codorniu, (obsequi de la casa Codorniu).

Mentre esperàvem l'hora de dinar vam poder comprar exemplars de la parada de llibres catalans. No n'hi va quedar cap. També hi havia una exposició de butlletins de catalans Catalans d'arreu del món.

L'àpat va ser molt saborós regat amb vins obsequi de René Barbier.

Durant la sobretaula els jocs de mans van divertir la canalla i els grans. La rifa que va seguir va posar content el nostre tresorer.

Tot en un ambient molt català.

Donatiu

El nostre tresorer Joan Casanovas ha regalat a la biblioteca del nostre local els llibres següents:

Què és Catalunya
Imatges de Catalunya i Illes Balears
Catalunya, llibre de l'any 1978
Grans monuments romànics i gòtics
Imatge i presència de Codorniu
El mundo en color
Espana en color

Picasso a Escandinàvia

La més important exposició d'obres de Picasso mai feta a Escandinàvia s'ha mostrat del 7 de març al 21 de juny al museu Louisiana, de Humlebaek, en les rodalies de Copenhague, amb el títol de "Picasso - del Museo Picasso, París".

L'obra exposada eren les pintures, escultures i ceràmiques pròpies, que ell havia conservat al llarg de la seva vida i que ara formaran el Museu Picasso a París.

Picasso s'expressà en quasi tots els estils aportats per ell o altres a l'art en el curs de la seva vida. La col·lecció exposada a Louisiana, a més d'ésser un document impressionant del geni d'aquest artista, és una mostra de l'evolució de l'art durant el nostre segle. Una evolució en la que ell representa més que ningú la "revolució permanent", com encertadament el defineix un crític danès. A nosaltres, com a catalans, ens va complaure també una pel·lícula biogràfica sobre Picasso que es projectava durant l'exposició. Sobre un fons musical de sardanas, aquest film descrivia amb una gran fidelitat l'època de joventut a Catalunya, que tan decisiva fou per la seva formació artística.

Activitat editorial

El dia 17 de juny es va cloure a Barcelona la cinquena edició de la Fira del Llibre, que enguany ha coincidit amb la xifra més elevada que ha registrat l'edició a Catalunya, on l'any passat s'editaren: 1.722 llibres en català, 223 en gallec, 175 en euskera, i més de 700 títols en altres idiomes fora del català. Aquesta xifra de 1.722 llibres impresos en català, a Catalunya en 1980, indica que el total de llibres en

català supera els 1.800, ja que s'haurien d'afegir els editats al País Valencià, a les Balears i fins i tot a Madrid, on l'any 1979 se n'imprimiren 40 títols.

Cursos d'estiu de llengua catalana

Del 6 al 25 de juliol. Cursos d'estiu de català a Mallorca, Estudi General Lul·lià.

Juliol-agost. Cursos Intensius d'Estiu del Seminari de Llengua i Cultura del País Valencià. Informació: carrer Convent de Sta. Clara, 10-9, València.

Del 16 al 30 de juliol. Civilització, llengua i cultura catalana, Tarragona. Curs organitzat per la Generalitat.

Del 3 al 31 de juliol. Curs intensiu de Català de l'Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona (Generalitat). Informació: Avgda. de les Drassanes, s/n, Barcelona-1. Tel. 329 34 12.

Del 17 al 27 d'agost. Universitat Catalana d'Estiu, Prada, Catalunya Nord, prop de Perpinyà.

Del 24 d'agost al 1 de setembre. Escola d'Estiu a Mallorca, Palma, Institut Antoni Maura.

Del 31 d'agost al 18 de setembre. XXI Curs de Cultura Catalana per a Estudiants Estrangers, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans.

VIe Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes

Aquest congrés tindrà lloc a Roma entre el 28 de setembre y 2 d'octubre de 1982. Informació: Istituto di Filologia Romanza, Facoltà di Lettere, Università di Roma.

JORDI ARCE

CORREU

Publicacions

- Butlletí del Centre Català de Lausana, núm. 30
 - Butlletí del Casal Català de Tolosa de Llenguadoc, núm. 134
 - "Som i serem" d'Amsterdam, núm. 21
 - "Cant d'un poble" de Girona, núm. 3
 - "L'estruç", full literari editat per l'associació d'ex-alumnes de català (ADAC), núm. 3 i 4
 - "Xipreret" de l'Hospitalet, núm. 16, 17 i 18
 - "Kulturrådet informerar", núm. 4 - 1981
 - "Mundo obrero", del 122 al 129
-
- L'Ajuntament de Premià de Mar pren contacte amb nosaltres
 - De la Generalitat de Catalunya, Departament de la Presidència, demanen dates sobre la nostra associació
 - Josep Uclés ens envia una postal de la seva exposició a la Galeria René Métras de Barcelona
 - Maria Dolors Canela i Babrabeig, de Barcelona, ofereix material per publicar en el nostre butlletí
 - Bibliotekstjänst AB, de Lund, s'ofereix a distribuir el nostre butlletí (pagant, naturalment)

- "La Festa Nacional dels Països Catalans" ens dóna informació de la festa celebrada l'any passat
- "Casa Nostra" de Winterthur ens envia dos fulls d'informació
- L'"Associació per Memòria als inmolats per la llibertat a Catalunya", de Barcelona, ens informen d'un projecte de Monument pro Inmolats i ens demanen un donatiu
- Òmnium Cultural ens felicita en motiu de la festa de Sant Jordi
- Editorial Alpha S.A., de Barcelona, ens anuncia la publicació de les Memòries de Cambó
- El Temple Expiatori de la Sagrada Família ens demana ajut a fi de continuar l'obra de Gaudí
- El Director del Centre d'Estudis Catalans de la Universitat de Paris-Sorbona ens invita a la taula rodona sobre "La Passió d'Esparraguera" que va tenir lloc el dia 18 de maig
- Els "Amics de Joan Ballester i Canals" ens envien una butlleta d'adhesió
- El Kvinnofestival - el festival de la dona que tindrà lloc a Estocolm del dia 21 al 23 d'agost ens ofereix billets
- De Fieas rebem tres cartes
- De l'Ambaixada d'Espanya ens envien documentació sobre canvis fets al Còdic Civil en matèria de filiació, pàtria potestat i règim econòmic del matrimoni, sobre regulació del document nacional d'identitat, i

sobre el matrimoni civil d'estrangera divorciada. La mateixa ambaixada convida el nostre president a la recepció del dia 18 de juny en ocasió de la festa del rei Joan Carles I.

De l'Ambaixada també ens envien l'Acta de l'elecció de la Junta Consular de Suècia corresponent a l'any 1981. A la reunió de la Junta Consular per la proposta de l'atribució de subvencions als centres i associacions espanyoles a Suècia, hi va ser present en Magí Rovira.

A darrera hora:

De Dever, Colorado, en Pep i la Teresa Wretman ens envien una postal.

JORDI ARXÉ

Angående omslagsbilden

När jag ombads att göra omslagsbilden till "Les Quatre Barres" midsommarnummer, så kunde det enligt mitt tycke bara ske på ett vis. Alltså - Sardaner runt majstången - som både åskådliggör katalaner i förskingringen, samtidigt som den kan sammanfatta min egen härkomst.

Min mor är född i Barcelona men uppvuxen på den fransk--katalanska sidan, i Banyuls de la Marenda (Banyuls-sur--Mer på franska, 14 km från den spanska gränsen) dit hennes föräldrar flyttade på 30-talet för att göra vin.

Min far, som liksom jag är konstnär, härstammar från Mora i Dalarna. Därav mitt katalanskt-svenska namn Jordi Arkö.

Själv är jag född och uppvuxen i Stockholm, men har alltsedan koltåldern tillbringat många underbara somrar i Banyuls, vars vin jag varmt kan rekommendera.

Jag är nu verksam som konstnär och har just avslutat fem års studier på Konstakademien i Stockholm.

För övrig presenterar jag här skisser till en "pest-svit" och "cosmographia universalis".

LA GENERALITAT DE CATALUNYA (II)

Segle XVIII:

Ens prohibeixen la llengua però ens obren el comerç amb les colònies americanes conquistades per Castella

Vaig acabar el meu primer article sobre la Generalitat de Catalunya quan aquesta i el Consell de Cent quedaven abolits després dels esdeveniments de 1714.

El nou règim de Catalunya confiava el màxim poder de govern a un militar: el Capità General. Encara que vençuts i més o menys esclavitzats, el cor dels catalans seguia batent per la seva terra.

Mancats de llibertat política es lliuraren al ressorgiment cultural i econòmic. Això fou afavorit per la concessió de Carles III al ports catalans de comerciar directament amb Amèrica. Es el moment del desenvolupament industrial de Catalunya. L'ús oficial del català havia estat eliminat per Felip V, Carles III el 1768, l'elimina de l'ensenyament primari i secundari. Però aquestes mesures evidentment no aconseguiren la total desaparició de la llengua catalana que fins i tot fou vehicle de notables creacions literàries. Com tampoc Catalunya, malgrat la submissió oficial a la monarquia borbònica, no havia perdut del tot la seva consciència nacional.

Segle XIX:

El ressorgiment literari i econòmic

A mitjan segle XIX, coincidint amb el vigorós moviment de la Renaixença apareixen les primeres formulacions del catalanisme polític, entre les quals destaquen les de Valentí Almirall (1841-1904). Ell mateix inicià l'any 1879 la publicació del primer diari en

llengua catalana, el "Diari Català". També cal esmentar com a precursors del catalanisme polític el moviment de "La Jove Catalunya" (1869) encapçalat per Angel Guimerà, i l'acció del grup de Lluís Domènech i Muntaner (1887). Però l'acció més decidida i ja directament política, en termes de recuperació efectiva del poder polític perdut amb l'abolició de la Generalitat per Felip V, fou l'Assemblea constitutiva de la Unió Catalanista l'any 1892, que formulà les "Bases per a la Constitució regional catalana" o "Bases de Manresa": es reclamaven les Corts Catalanes, un òrgan de poder executiu autònom, el restabliment de l'Audiència de Catalunya com a òrgan de poder judicial, l'ordre públic i l'ensenyament sota control autòcton, i l'oficialitat del català.

Segle XX:

Intents de retorn a una independència política

El catalanisme assolí una primera vertebració unitària l'any 1906 amb la Constitució de la Solidaritat Catalana, moviment autonomista en el qual participaven la Lliga Regionalista, la Unió Republicana, la Unió Catalanista, els nacionalistes republicans, els federals, els carlins i independents.

Els dos homes més representatius de la Solidaritat, Enric Prat de la Riba (1870-1917) i Francesc Cambó (1876-1947) destacaren en la política catalana de principis del segle XX.

En Prat de la Riba fou el creador de la Mancomunitat, constituïda l'any 1914, basada en la unió de les Diputacions i que representà la primera reunificació territorial de Catalunya. Encara que de manera molt limitada, fou el precedent immediat del restabliment de la Generalitat de l'any 1931. Però la Mancomunitat acabà també essent abolida el 1925 per la dictadura del General Primo de Rivera (1923-1930).

Les eleccions municipals del 12 d'abril de 1931 donaren el triomf a les forces republicanes. Els republicans catalans, esperant amb la república la llibertat per la nostra terra, ja s'havien preparat. El 17 d'agost de 1930 es reunien a Sant Sebastià republicans de tots els llocs d'Espanya amb vista de la provabilitat d'una instauració de la república.

Els representants republicans catalans també hi acudiren i la solució jurídica acceptada en el pacte de Sant Sebastià fou que Catalunya expressaria la seva voluntat en un Estatut d'Autonomia refrendat pel poble i sotmès a l'aprobació de les Corts Constituents.

La segona Generalitat de Catalunya

Coneguts els resultats de les eleccions del 12 d'abril de 1931, Francesc Macià proclamà el 14 d'abril la República catalana dins d'una Federació de pobles ibèrics. Hores després la segona República espanyola era proclamada a Madrid.

Interrompo el meu relat un moment per dir-vos a vosaltres que sou molt més joves, que jo llavors tenia 11 anys i recordo aquests fets per haver-los viscut intencionalment. Encara veig el poble amb banderes cridant Visques a la República i a Catalunya i cantant la Marsellesa. (L'himne de Riego no se'l sabien).

Unes negociacions entre els dos nous governs desemboçaren el 17 d'abril en el restabliment provisional de la Generalitat de Catalunya.

Per Decrets del 28 d'abril, del President Macià, s'estructurava la Generalitat Provisional i es nomenava el seu primer Govern amb majoria d'Esquerra Republicana de Catalunya, partit vencedor en les eleccions del 12 d'abril. La Generalitat quedava integrada per

un Consell o Govern Provisional, per una Assemblea o Diputació provisional (quaranta-cinc diputats elegits pels regidors de tots els municipis catalans) i per uns Comissaris delegats del Govern que es feien càrrec dels serveis de les desaparegudes diputacions provincials catalanes. Així s'iniciava un capítol fecund de la nostra història col·lectiva, no exempt, però, de greus dificultats. Encara que el període històric corresponent va ésser breu (1931-1939) fou suficient per assentar les bases sobre les quals avui es reorganitza el poder que Catalunya necessita per tornar-se a governar. I això no sols perquè Francesc Macià fou el primer President de la Generalitat de l'època contemporània, sinó perquè la deixa més destacada del seu curt període de govern (1931-1933), fou sens dubte l'Estatut Interior de Catalunya de 1933, la nostra Llei Constitucional que garantia l'exercici del poder recuperat i de l'autonomia nacional.

Va correspondre a la Diputació provisional la responsabilitat de l'elaboració del projecte d'Estatut d'Autonomia, que un cop votat pel poble fou presentat a la ratificació de les corts de la República. Però aquesta tan esperada ratificació no es produí: les Corts van modificar-ne el contingut i en van limitar l'abast de competències. El 9 de setembre de 1932 les Corts aprovaren l'Estatut d'Autonomia. Poques setmanes després, se celebraven eleccions al Parlament de Catalunya, el qual es constituïa el 13 de desembre de 1932. Segons l'Estatut la Generalitat havia quedat constituïda pel Parlament. Una mica més tard, a més del poder executiu i legislatiu, Catalunya assumí facultats judicials amb la creació del Tribunal de Cassació.

Però aquesta nova vertebració del poder a Catalunya no correspongué encara la cessió a la Generalitat de totes les necessàries competències de govern que

exercia el Govern de l'Estat en l'àmbit territorial de Catalunya.

L'etapa més dinàmica de la seva tasca legislativa el Parlament de Catalunya la conegué sota el mandat del segon President de la Generalitat Lluís Companys. Es creà el Tribunal de Cassació, s'aprovà la Llei Municipal, s'introduí la nova Divisió Territorial de Catalunya i altres nombroses lleis i disposicions de Govern en matèria de Règim Interior, Finances, Justícia, Treball, Agricultura, Ensenyament, Sanitat, etc.

El 6 d'octubre de 1934, considerant en perill l'estabilitat de la República i de l'autonomia de Catalunya, el President Lluís Companys s'enfrontà asprament amb el Govern Central i proclamà l'Estat Català de la República Federal Espanyola. (Jo, aquest fet també el vaig viure; encara recordo la veu d'en Companys que des del balcó de la Generalitat en donava compte al poble amb veu tremolosa d'emoció. Aquest fet era transmès per la Radio). Desgraciadament el moviment fou esclafat per l'exèrcit. L'Estatut d'Autonomia fou suspès i el Govern de Catalunya i molts altres ciutadans, foren empresonats i condemnats a llargues penes.

Unes noves eleccions generals el febrer de 1936 traqueren de presidir el Govern de Catalunya i la Generalitat reprengué les seves funcions. Però poc temps després esclatava la guerra civil. Durant aquest període el Govern de la Generalitat assumí plens poders.

Encara no acabada la guerra, el nou règim instaurat a Espanya tornà a abolir la Generalitat (1938). La desfeta de 1939 dugué el govern i part del poble català a l'exili. Lluís Companys, aleshores President en exercici, fou segrestat per la Gestapo a França i lliurat a les autoritats de Madrid. jutjat al Castell de Montjuïc i condemnat a mort, fou executat el 15 d'octubre de 1940.

Essent impossible le reunió del Parlament en aquelles circumstàncies de dispersió, el Vice-president segon del Parlament, Josep Irla, assumí interinament la Presidència de la Generalitat a l'exili. Anys després, Josep Irla dimitia, però per garantir la continuïtat de la Presidència de la Generalitat, els diputats del Parlament de Catalunya es reuniren el 7 d'agost de 1954 a l'Ambaixada Espanyola de Mèxic essent elegit President de la Generalitat Josep Tarradellas que, com sabem, ens va portar el restabliment de la Generalitat actual.

Mercè de las Heras

Bibliografia:

La Generalitat de Catalunya (2)

Orígens i restabliment

Barcelona, 1979.

LLIBRES DE LA MAGRANA

QUAN UN U TOCA EL DOS

La problemàtica de la separació familiar des dels ulls d'una adolescent que explica, a més, la seva vida sentimental. Tot plegat amantit amb el fresc sentit de l'humor de la sueca Anna-Greta Winberg.

Homenatge a Charlie Rivel.

Charlie Rivel, el clown més gran i més famós del món, actuarà a l'escena gran de Gröna Lund de l'1 al 7 de juliol vinent. L'acompanyarà aquesta vegada, a més de la seva filla Paulina, el seu fill Juanito, molt coneguts en el món del Circ. Al primer dia (1/7) se li donarà un caràcter extraordinari de festa, amb la presència de pallassos entre el públic, i Charlie Rivel serà objecte d'un homenatge oficial.

Durant aquests dies estarà oberta en el local d'exposicions de Gröna Lund, "Spanska trappan", una mostra del conegut dibuixant català Joan Soler-Jové, que exposarà alguns dels seus famosos dibuixos del seu model preferit, Charlie Rivel, en diferents ambients i situacions, i les seves no menys famoses "Impressions de Catalunya" - gent i paisatges de la nostra terra.

Les Quatre Barres donen amb aquestes ratlles la benvinguda a la família Rivel i a Joan Soler-Jové i els desitgen una felicitat i profitosa estada a Estocolm.

D'ÀPATS

"Coca från Balearerna"

1 dl vatten
1 dl olja
1 tsk salt
ca 3 hg mjöl

FYLLNING

½ kg spenat eller 2 paket bladspenat
1 knippe finhackad persilja
1 finhackad purjolök
1 burk sardiner i olja
4 tomat
Salt, peppar, oregano

GÖR SÅ HÄR

Blanda vatten, olja, salt och mjöl till en smidig deg. Låt den vila i kylen. Skölj och rensa spenaten eller tina 2 paket bladspenat, lägg det i en sil och pressa ur så mycket vatten som möjligt. Hacka purjolök och persilja. Rensa sardinerna och skär dem i bitar. Lägg allt i en långpanna, fukta med oljan från sardinerna och låt den stå i ugnen ca 200° tills grönsakerna "smält" ihop. Skär tomaterna i skivor.

Kavla ut degen så stor att den täcker en plåt. Lägg upp degen på plåten lätt smord med olja. Täck degen med grönsaksblandningen och garnera med tomatskivorna. Krydda lätt på ytan. Grädda i ugn 225° tills degkanterna fått fin färg. Cocan kan ätas både varm och kall.

ATT DRICKA TILL

"Sangria" - kall rödvinsbål
1 flaska enkelt spanskt rödvin
1 flaska sockerdricka
det tunna gula skalet av 1 apelsin i strimlor och
1 citron i strimlor

2 dl sherry, istärningar

.....
Blanda ihop alla ingredienserna utom sockerdrickan
och ställ i kylskåp minst ½ timme.
När bålen ska serveras hålls sockerdrickan i och ytter-
ligare några isbitar.

Coca är en vardagsrätt på Balearerna och som kan ätas
när som helst på dagen, som en lätt måltid.
Varje familj har sina egna recept och cocan har många
varianter (dolça, salada, tapada, bamba, amb pebres,
de mossó etc.)

MATENS GLÄDJE INNEBÄR KULTUR

La Cuinera d'Östermalm

JOFI
ARFÉ

POESIA

Josep Obiols i Planas, que va morir el mes d'agost de
l'any 1980, passats ja els vuitanta anys, era el pare
del nostre consoci Josep Obiols i de Lacoma.

En presentem aquesta poesia i en el pròxim número pu-
blicarem una petita biografia.

LA LLUM S'HA DESCLOS

Es desprèn per uns moments
l'ànima de la matèria,
volar és la seva dèria
de cercar nous sentiments.

Vola envers la immensitat,
albira l'espai infinit,
sospira mon esperit
ansiós de la veritat.

Vola, vola ànima meva,
deixa breus instants la terra,
deixa els homes fent la guerra,
cerca felicitat teva.

Es tan immensament gran,
que sos ulls són molt petits
per a veure aquells neguits
d'aquell cel bell, tan gegant.

Allà la pau, hi és completa,
hi ha les ànimes selectes
d'unes maneres perfectes
han viscut amb la fe alerta.

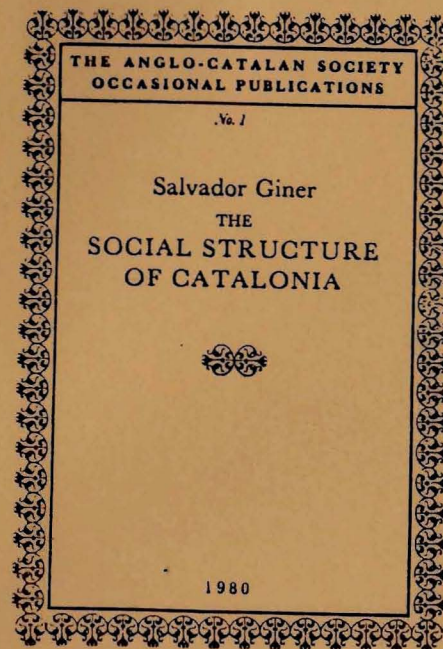
Torna l'ànima extasiada
de la divina harmonia
i em conta fisonomia
d'allò que ha vist, encisada.

Tot de sobte, en el meu cos,
ja sento una cosa estranya:
és la fe que no m'enganya,
és la llum que s'ha desclòs.

Josep Obiols i Planes

JORDI ARKÉ

The Anglo-Catalan Society ens envia el llibre "The Social Structure of Catalonia", del Dr. Salvador Giner, Lector de Sociologia a la Brunel University.

Dita associació ha encetat amb aquest llibre una col·lecció dedicada a aspectes de la societat, història, llengua i cultura catalanes.

El preu de l'exemplar és de 2,50 lliures esterlines.

Per més informació, subscripcions i contribucions, adreceu-vos a

Dr. Alan Yates
Departament of Hispanic Studies
The University
Sheffield S10 2TN. Gran Bretanya